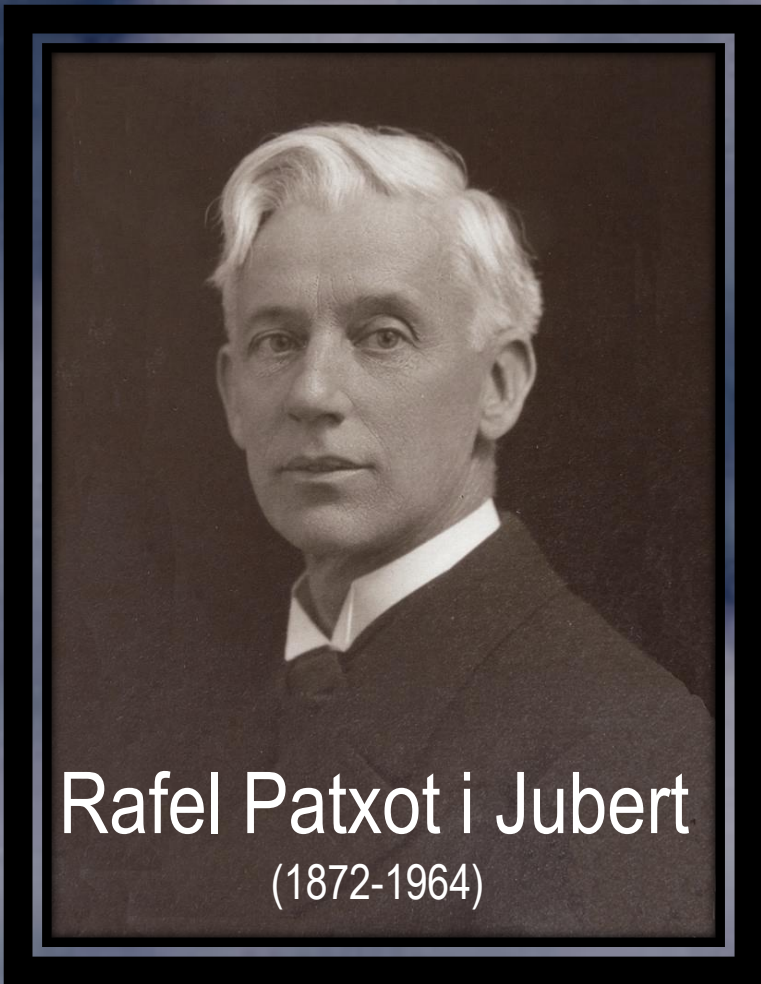

L'estudi dels núvols (I)

Una proposta singular

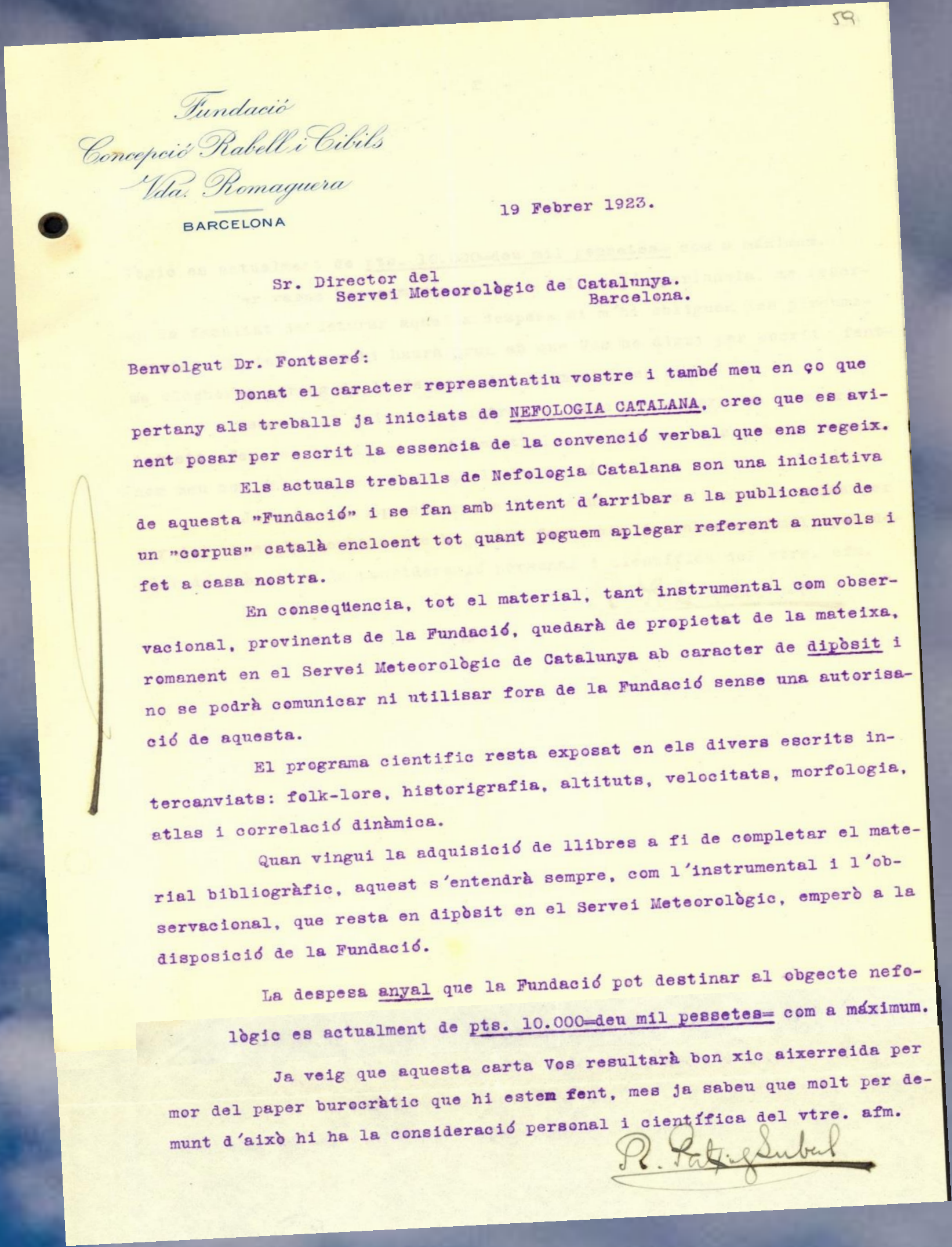
Rafel Patxot va proposar al Dr. Fontserè crear una secció per a l'estudi dels núvols al **Servei Meteorològic de Catalunya**. Naixia així la **Secció Nefològica**, finançada per la *Fundació Concepció Rabell i Cibils*, de la qual n'era marmessor.

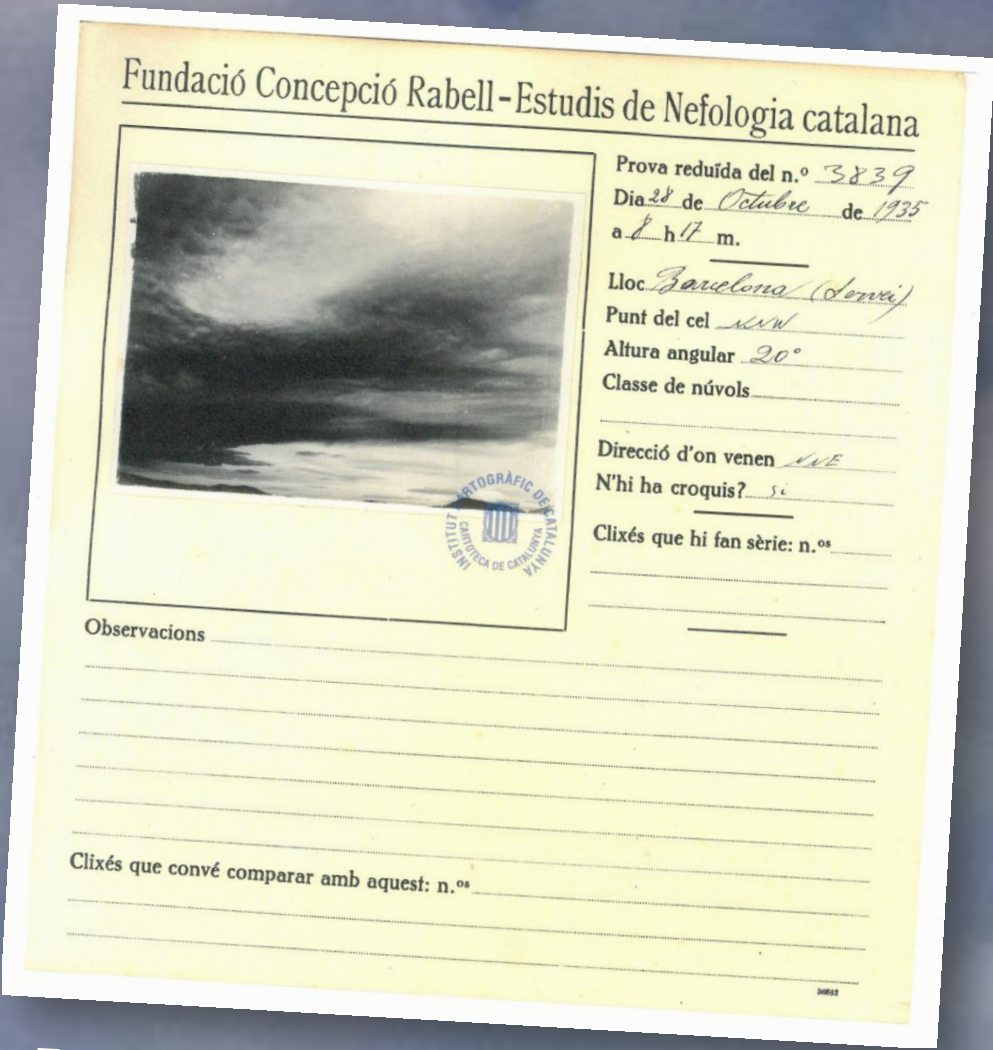
Anagrama Fundació
Concepció Rabell i Cibils

Observacions molt acurades

Les observacions de núvols es feien cada 3 h, i les fotografies es prenen amb teodolits fotogramètrics simultàniament des de la torre de l'edifici del Rellotge de l'Escola Industrial i des del terrat d'una torre del carrer Casanova. S'aplicaven tècniques d'estereoscòpia per captar el volum i filtres per a obtenir el màxim contrast. Josep Pons i Girbau va ser el fotògraf principal, ajudat sovint per Gabriel Campo i Aureli Pulvé.

Carta de Patxot fixant els objectius de la seva col·laboració amb l'SMC

Exemple de fitxa d'observació de núvols

Imatges estereoscòpiques de núvols

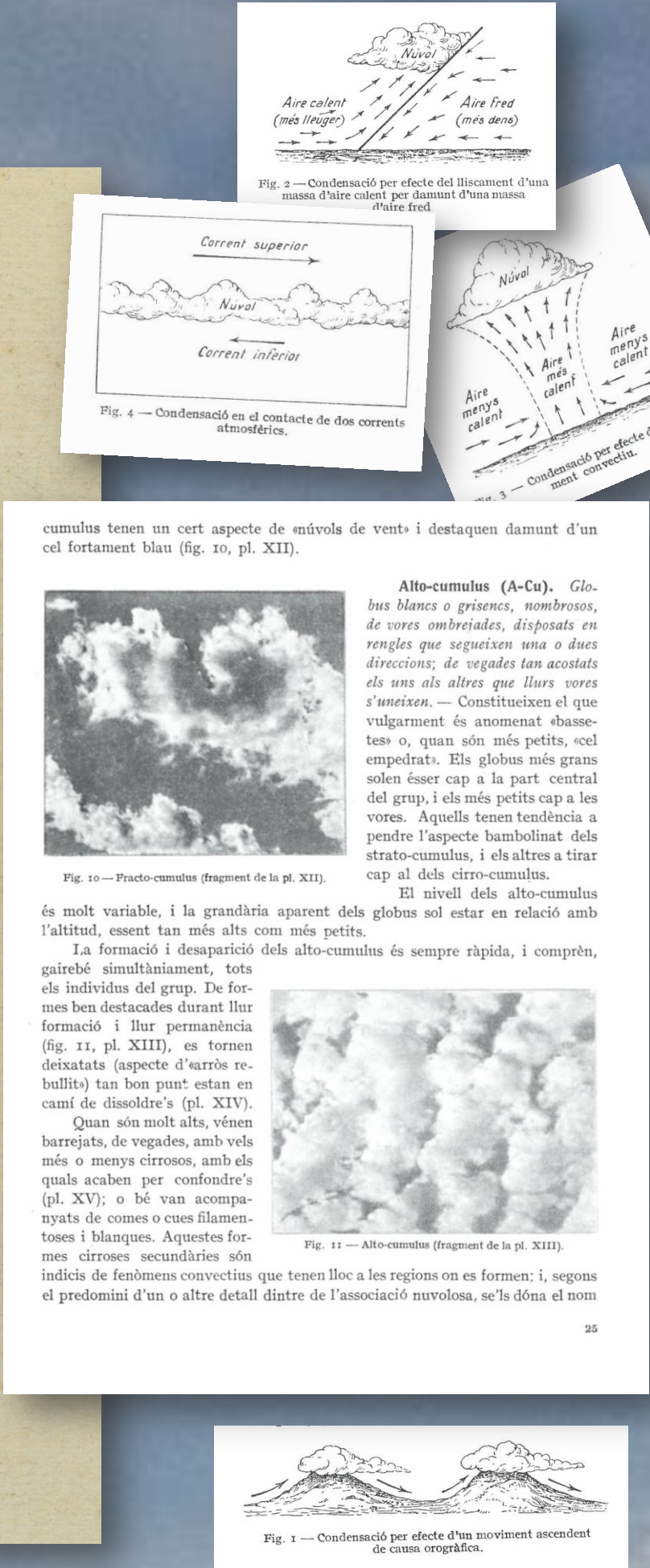
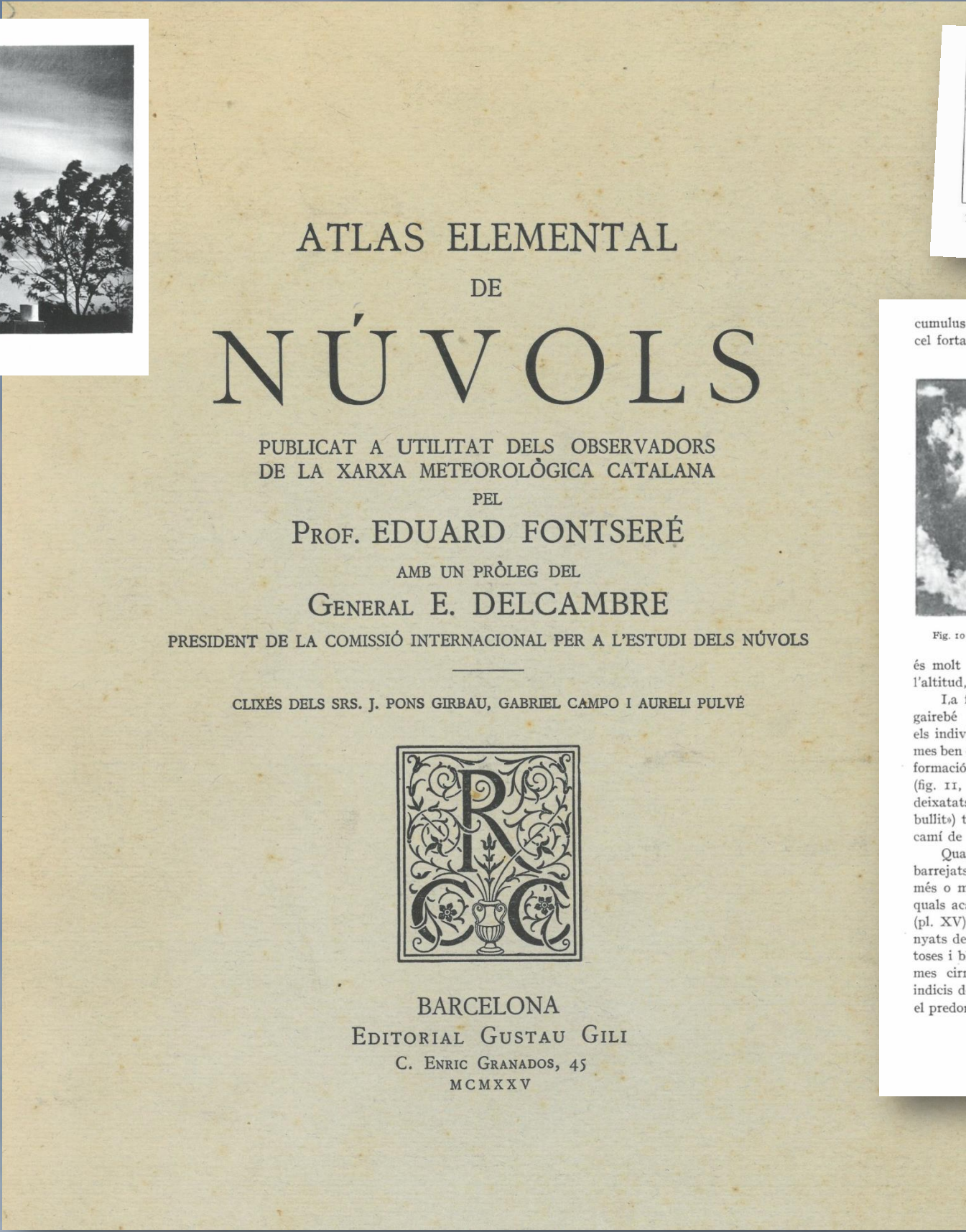
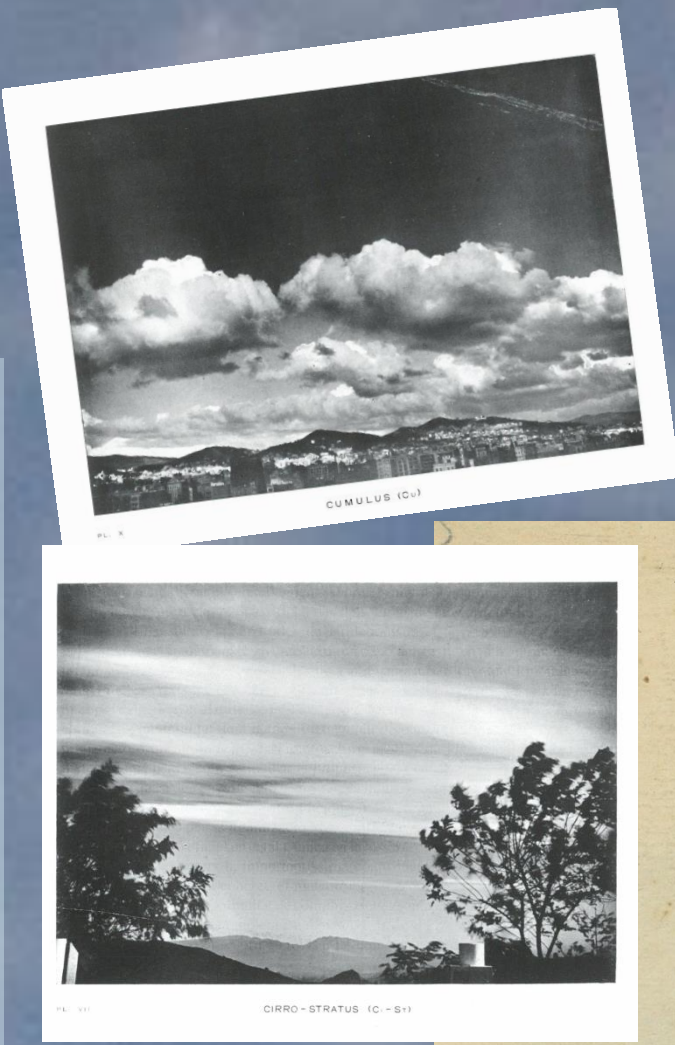

Josep Pons, el fotògraf dels núvols

La Comissió Internacional d'Estudi dels Núvols i el primer Atlas de Núvols

Aquesta Comissió fou creada a Londres el 1921 per actualitzar la classificació existent fins el moment. Promoguda per Sir Napier Shaw i presidida per E. Delcambre, es va reunir a Zurich, Viena, Copenhaguen i Barcelona durant els 8 anys que va durar el seu treball.

Fontserè i Patxot, membres de la Comissió, van editar l'**Atlas Elemental de Núvols** (1925) com a experiència pionera per introduir a Catalunya la nova classificació. La seva bona acollida i clara utilitat va fer que el servei meteorològic francès el traduís per als seus observadors. Aquest Atlas està il·lustrat en la seva totalitat amb imatges del Servei Meteorològic de Catalunya.

L'estudi dels núvols (II)

L'Exposició Internacional de Núvols

El juny de 1929, en plena dictadura de Primo de Rivera, va tenir lloc a Barcelona l'Exposició Internacional de Núvols, on s'exhibiren les millors imatges dels diversos serveis meteorològics europeus.

A partir d'aquesta mostra es van triar les imatges de l'**Atles Internacional de Núvols**.

L'exposició de núvols a la Universitat Industrial

El fotògraf del Servei, el Sr. Pons, amb un ajudant

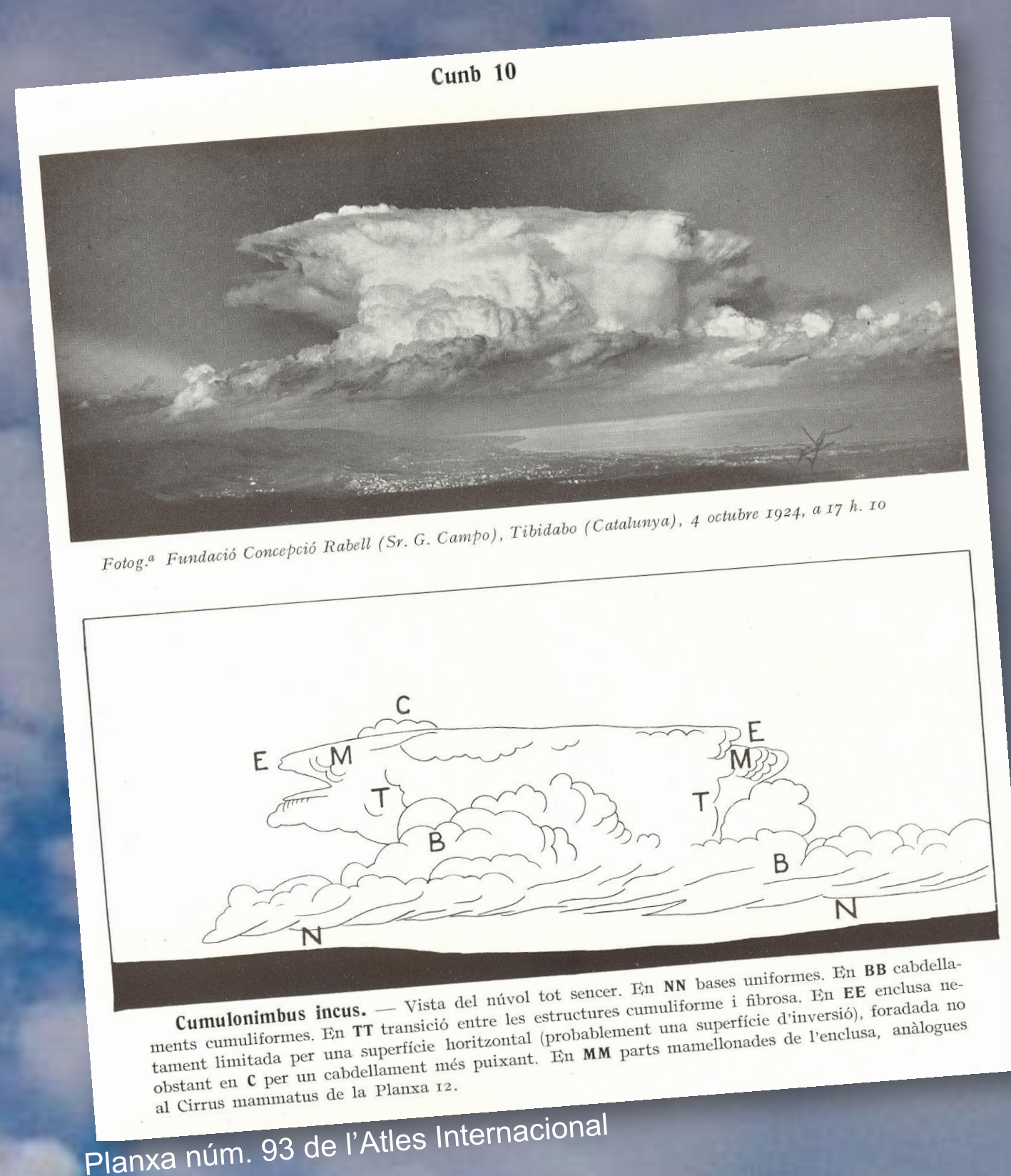
“Separatisme de núvols”

El *Servicio Meteorológico Nacional (SMN)*, tot i no formar part de la Comissió Internacional d'Estudi dels Núvols, va presentar sense avisar un conjunt de fotografies seves que van resultar ser del servei meteorològic francès. El president de la Comissió les hi va fa retirar i va obligar-los a presentar les seves excuses. Patxot va batejar aquest episodi amb l'expressió *Separatisme de núvols*.

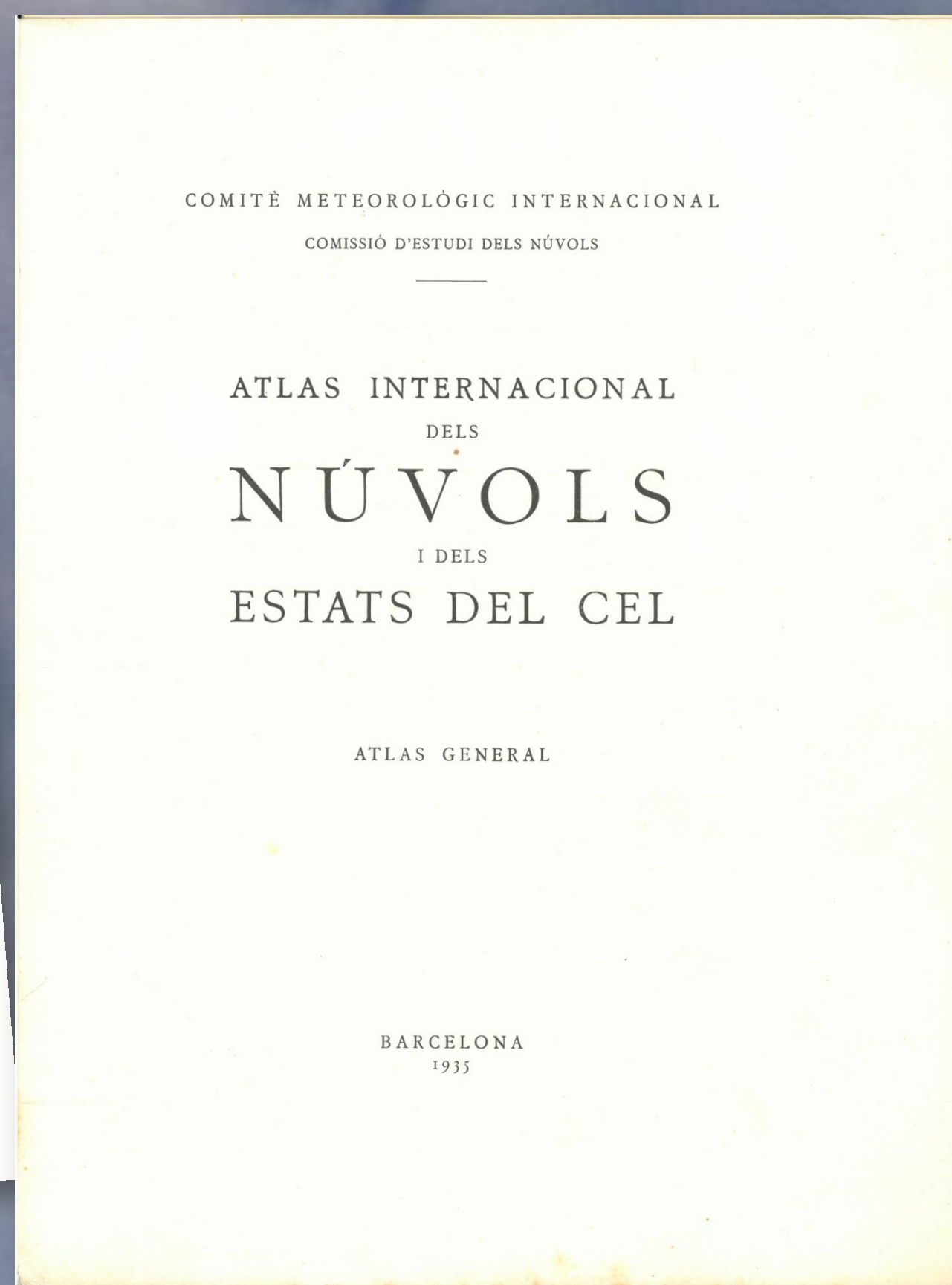
A la reunió de Copenhaguen (1929) el SMN tractà infructuosament d'eliminar la presència catalana als organismes internacionals com ara la Comissió Internacional d'Estudi dels Núvols.

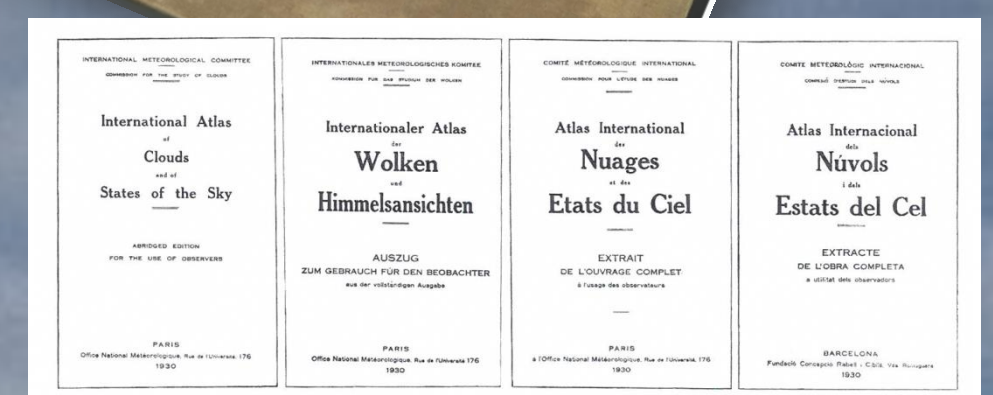
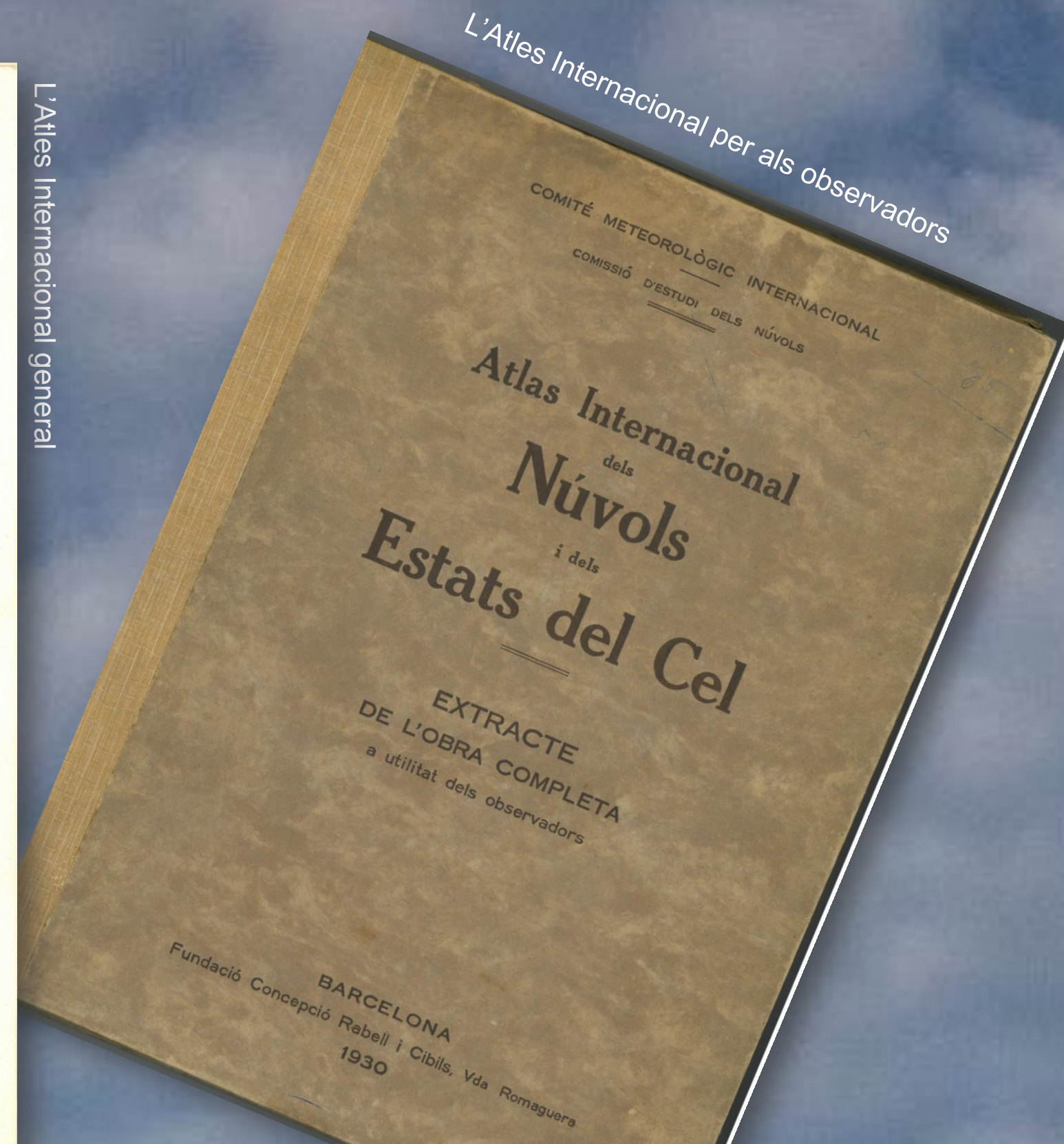
Els integrants de la Comissió Internacional de l'Estudi dels Núvols visiten l'Observatori Fabra durant l'Exposició Internacional de Núvols.

Planxa núm. 93 de l'Atles Internacional

L'Atles Internacional general

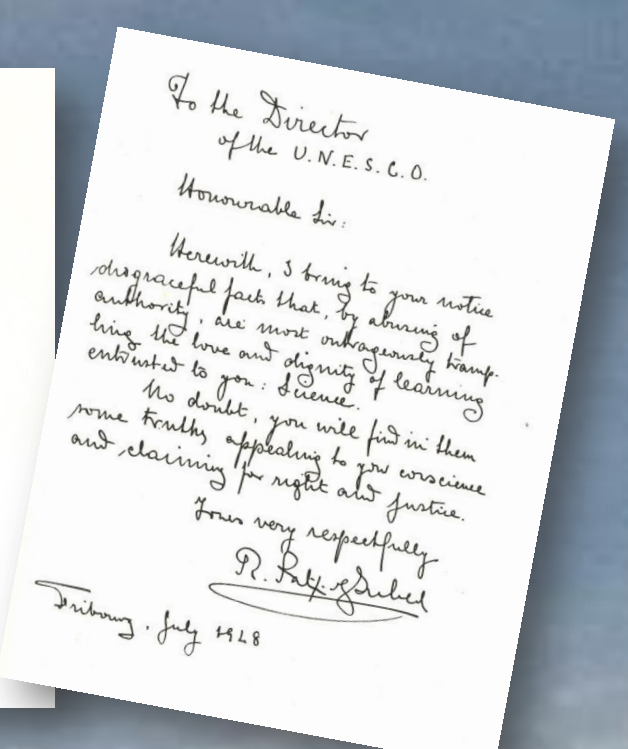
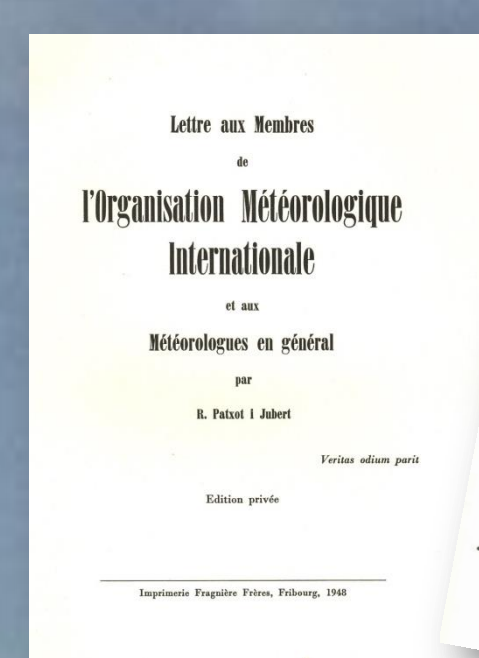
Les portades en els diferents idiomes oficials

L'Atles Internacional dels Núvols i dels Estats del Cel

D'aquesta reunió sortiren les dues edicions finals de l'**Atles Internacional de Núvols i dels Estats de Cel**, publicades per l'Organització Meteorològica Internacional gràcies al mecenatge personal de Patxot, en català, anglès, francès i alemany. Primer va sortir a la llum la versió reduïda per a utilitat dels observadors (1930) amb l'objectiu de facilitar l'aplicació del nou codi de núvols, i posteriorment, l'atles general (entre 1932 i 1935, essent la versió catalana l'última en publicar-se).

El fons nefològic, confiscat

Acabada la guerra Civil, l'any 1939, el Servei Meteorològic de Catalunya va ser tancat i el seu fons nefològic va ser confiscat pel *Servicio Meteorológico Nacional* i traslladat a Madrid “*per al seu estudi i desenvolupament*”. No va ser utilitzat mai.

Imatges procedents del Fons del Servei Meteorològic de Catalunya i del Fons Fontserè (Cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya), així com de l'Atles Internacional de núvols i dels Estats del Cel

Imatge de fons del pòster: Jordi Peró. XOM